

Název	Objekty
Cílová skupina	Žáci, učitelé
Čas	20 minut
Počet osob	10 – 20
Pomůcky	flipchart/tabule
Cíle	Rozvoj komunikačních dovedností. Žáci si uvědomí a popíší důležitost aktivního naslouchání druhým lidem.
Průběh	<ul style="list-style-type: none"> • Každý žák si vymyslí jeden předmět takové velikosti, aby se vešel do dlaně (např. tenisový míček, tužka, bonbón apod.). Každý si musí zvolit jiný předmět. • Vybrané předměty zapište na tabuli. • Všichni se rozejdou se svým imaginárním předmětem po místnosti, každý si najde partnera a s ním si vymění svůj předmět (např. Honza dá svůj míček Janě, a ta mu dá zase na oplátku svůj předmět, kterým je jablko). • Každý se po první výměně stane vlastníkem nového předmětu, který směníl. • Znovu se všichni rozejdou po místnosti a najdou si někoho nového do dvojice, s kým si předmět vymění. Každý musí takto vyměnit svůj předmět šestkrát. • Hru ukončete ve chvíli, kdy proběhlo šest výměn a předměty, které na konci každý vlastní zapište na tabuli. • Porovnejte s původním seznamem předmětů (zjistíte, že některé chybí, některé se rozmnožily a možná si objevil i nějaký nový). • Reflexe nad otázkami: Jak se stalo, že se počet předmětů změnil? Co bylo v této hře nejdůležitější? Co bylo nejtěžší? Co si z této hry můžeme odnést pro práci v parlamentu?
Poznámky	

Název	Noční můra
Cílová skupina	Žáci, učitelé
Čas	30 minut
Počet osob	10 – 20
Pomůcky	Kartičky s problematickými situacemi
Cíle	Účastníci se zamyslí nad problematickými situacemi, které by mohly při práci parlamentu nastat, a pojmenují jejich

Průběh	konstruktivní řešení. <ul style="list-style-type: none"> • Utvořte skupiny po 3 – 4. • Každá skupina si vylosuje jednu kartičku s problematickou situací (viz níže). • Po uplynutí časového limitu (cca 10 min.) každá skupina představí ostatním řešení, na kterém se shodla. • Následuje diskuse nad daným řešením, ostatní žáci navrhnou další možnosti řešení. Po jejich vyčerpání představí svůj problém a řešení další skupina. • Některá řešení se mohou stát nástrojem, který pomůže předejít tomu, aby daná situace vznikla.
Poznámky	Aktivitu je možné sehrát také jako divadlo. Žáci danou problematickou situaci i s řešením, které našli, sehrají jako scénku. Vhodné i pro pedagogický sbor k diskusi nad situacemi, kterých se učitelé v souvislosti se školním parlamentem mohou obávat.

NOČNÍ MŮRA – problematické situace pro žáky

Do parlamentu byli zvoleni pouze žáci, kteří jsou hodně vidět a mají nejvíce kamarádů.

Mnoho zástupců parlamentu se do činnosti parlamentu aktivně nezapojuje a při jednáních nic neříká.

Naši učitelé se příliš nezajímají o to, co se v parlamentu děje.

Náš parlament má spoustu dobrých nápadů a projektových plánů, ale nemá k dispozici žádné finance.

Někteří spolužáci se nám posmívají a neberou práci parlamentu vážně.

Většinu našich spolužáků nezajímá, co se v parlamentu děje.

Ke školnímu parlamentu se donesla zpráva, že chlapec ze čtvrté třídy je šikanován.

Školní parlament se dozvěděl, že jeden z jeho členů prodává ve škole marihuanu.

Při každém zasedání parlamentu se zabýváme těmi stejnými věcmi, ale stále se nám nedaří najít řešení.

Většina žáků neví o tom, co se v parlamentu děje a k čemu jim může být dobrý.

NOČNÍ MŮRA – problematické situace pro učitele

Tři žáci, kteří nebyli zvoleni, jsou z toho velice smutní. Jeden se dokonce ve třídě kvůli tomu rozplakal.

Mnoha kolegům připadá parlament jako zbytečný a nechápou, proč si s ním dávat tolik práce.

Někteří kolegové se obávají, že parlament dá do rukou žákům moc, která jim nepatří. Bojí se, že by je větší participace žáků na chodu školy mohla ohrozit.

U některých členů parlamentu je zřejmé, že na zasedáních prezentují své vlastní postoje a názory místo postoje většiny třídy. Zastupují tak především sami sebe a ne svoji třídu.

Rodič jednoho ze zástupců parlamentu se chce s vámi sejít, neboť má pocit, že účast v parlamentu zhorší jeho dítěti studijní výsledky.

Školní parlament se rozhodne zorganizovat protestní akci proti jednomu učiteli, jehož hodiny žáky nebaví a mají pocit, že se nic nenaučí. Chtějí ho vyměnit za jiného.

Většinu zástupců parlamentu po čase přestala práce bavit, nemají už žádné nápady na zlepšení školy, na zasedání nechodí.

Členové parlamentu mají pocit, že většinu jejich nápadů a projektů jim vedení školy zamítne. Ztrácejí tak motivaci cokoli dělat či vymýšlet.

Parlament potřebuje na svůj projekt peníze, které jim však škola nemůže poskytnout.

Název	Kuličková debata
Cílová skupina	Žáci, učitelé
Čas	15 minut
Počet osob	4 – 30
Pomůcky	kuličky
Cíle	Žáci si vyzkouší konstruktivní diskusi. Ti, co běžně hodně mluví, si musí promyslet to, co chtějí říci. Naopak ti méně mluvní dostávají prostor pro vyjádření.
Průběh	<ul style="list-style-type: none"> • Každý dostane tři kuličky. • Pokaždé, když někdo vstoupí do diskuse, stojí ho to jednu kuličku. Ve chvíli, kdy někdo „utrátí“ všechny své kuličky, zúčastní se i nadále debaty, ale může již jen naslouchat, nemůže se vyjadřovat. • Žáci si mezi sebou zvolí zapisovatele a sběrače kuliček. Ti mají odlišnou roli, diskuse se aktivně neúčastní. • Začněte diskusi na určité téma, sběratel sbírá kuličky a přitom opakuje myšlenku, která tvůrce stála kuličku.

	<p>Zapisovatel všechny myšlenky (podle toho, co opakuje sběratel) zapisuje.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Každý může mluvit, jak dlouho chce, příspěvek však musí být konstruktivní a dávat smysl. • Není potřeba, aby se každý zbavil svých kuliček. Pokud už nikdo nechce nic dodat, diskuse končí. • Reflexe nad otázkami: Jak se tato diskuse lišila od jiných debat s kamarády? Co se vám na ní líbilo? Co bylo těžké? Bylo pro vás těžké vystačit si jen s třemi kuličkami? Pomohly někomu kuličky k tomu, aby vyjádřil svůj názor? Jak můžeme tuto aktivitu využít při práci ve školním parlamentu?
Poznámky	<p>Žáci by neměli mít pocit, že je někdo nutí k tomu, aby něco řekli, ale spíše by si měli uvědomit, že v diskusi má každý právo projevit svůj názor. K tomuto poznatku se je snažte dovést.</p> <p>Dobře zvolte téma (témata) pro diskusi tak, aby žáci měli o dané problematice opravdu chuť diskutovat (např. Měl by školní parlament mít právo zasahovat do obsahu výuky? Měli by žáci mít právo hodnotit své učitele? Měli by žáci mít právo pít při vyučování?).</p>

Možné výroky pro skupinu učitelů:

Školní parlament nám pomůže v lepší prezentaci školy navenek (zlepší její image).

Bude oceněn školní inspekcí.

Žáci si procvičí komunikační dovednosti.

Žáci se učí odpovědnosti.

Žáci se učí občanským dovednostem.

Většině rodičů se tento nápad bude líbit.

Na žáky bude možné převést část povinností, které musí nyní řešit pedagogický sbor (starost o nástěnky, o organizaci školního plesu apod.)

Žáci se více ztotožňují se svojí školou.

Žáci jsou podporováni v aktivním přístupu ke svému okolí.

Realizujeme tím průřezové téma Výchova demokratického občana.

Díky parlamentu se může zlepšit celkové klima školy.

Parlament pomáhá žákům v rozvoji klíčových kompetencí.

Žáci se podílejí na chodu školy.

Možné výroky pro skupinu žáků:

Můžu se podílet na chodu školy.

Poznám nové kamarády z různých ročníků.

Když se mi něco ve škole nelíbí, mohu to otevřeně říci a navrhnout řešení.

Naučím se, jak sehnat peníze na různé projekty.

Díky zástupcům v parlamentu budu vždy vědět, co se zrovna ve škole děje.

Ve škole se bude konat více akcí, které chceme my, žáci, a nejen ty, které si vymysleli učitelé.

Díky parlamentu můžeme mít hezčí školu, ve které se budeme dobře cítit.

Název	Bingo
Cílová skupina	Žáci, učitelé
Čas	20 minut
Počet osob	9 – 20
Pomůcky	papíry s připraveným Bingem, propisky
Cíle	Účastníci se vzájemně lépe poznají, zjistí, co mají společného, uvolní se.
Průběh	<ul style="list-style-type: none"> • Každý dostane papír s připraveným Bingem (viz níže). <p>Cílem je co nejrychleji zaplnit všechna políčka nějakým jménem. Hráči tak musí oslovovat své spolužáky a ptát se jich, zda odpovídají profilu dané otázky. Pokud ano, mohou si jméno člověka zapsat do políčka a hledat dál.</p> <p>Kdo má první jména ve všech políčkách, zakřičí „bingo“! Tím hra buď může skončit, nebo pokračovat ještě chvíli, aby i ostatní měli šanci vyplnit si celé Bingo.</p> <p>Následuje společná diskuse nad tím, co bylo těžké, co mě překvapilo, co mám s kým společného apod.</p>
Poznámky	

Příklad Bingo formuláře:

NAJDI NĚKOHO, KDO...

... třídí odpad	... rozumí slovenštině	... jí každý den čokoládu
... chodí do školy pěšky	... hraje každý víkend počítačové hry	... byl zvolen jako zástupce ve školním parlamentu
... byl někdy ve Francii	... čte rád knížky	... hraje na hudební nástroj
... rád plave	... chce zlepšit něco ve škole	... ví, kdo je prezidentem České republiky
... je nesobecký	... má ve třídě nejlepšího kamaráda	... nestydí se mluvit na veřejnosti
... si rád hraje	... ví, co bude dělat, až	... má doma nějaké zvíře

	skončí základní školu	
--	-----------------------	--

Název	Co se nás týká
Cílová skupina	žáci
Čas	20 – 30 minut
Počet osob	9 – 20
Pomůcky	Kartičky s připravenými tématy
Cíle	Členové parlamentu rozřídí tematické okruhy podle toho, které jsou vhodné pro práci parlamentu (např. organizace Vánoční besídky) a naopak, které do kompetencí parlamentu nespádají. Nastartování diskuse o náplni práce školního parlamentu.
Průběh	<ul style="list-style-type: none"> • Žáci se rozdělí do skupin po 3 – 4. • Každá skupina dostane balíček kartiček s tématy. Skupina se musí vždy shodnout, do jaké kategorie kartu zařadí. Kategorie jsou: 1. Témata, kterými by se školní parlament měl zabývat. 2. Témata, která jdou zcela mimo činnost parlamentu. 3. Nejsme si jistí. • Skupiny představí témata, která podle nich nespádají do činnosti parlamentu. Vždy sdělí ostatním i důvod, proč toto téma vyřadili. Ostatní mohou oponovat či komentovat rozhodnutí. • Stejným způsobem pracujte se skupinou témat, u kterých si žáci nejsou jistí, a zkuste najít, kam by měly patřit. • V závěrečné diskusi zkuste vymezit hranice práce parlamentu. Co budeme řešit a co ne?
Poznámky	

Příklady témat pro karty:

Popelnice na třídění odpadu ve škole	Šikana	Projekty městského/obecního úřadu
Školní kroužky	Školní družina	Bezpečnost žáků
Dovednosti učitelů	Kvalita výuky	Suplování
Školní hřiště	Jídelna	Záchody
Dobročinné akce	Vztahy žáků s rodiči	Školní řád
Způsob úklidu školy	Tresty za porušení školního řádu	Způsob hodnocení žáků
Jak má vypadat zvonění	Zabezpečení školy během výuky	Manželství pana ředitele
Počítačová učebna	Obsah jednotlivých hodin	Kouření v areálu školy

Název	333
Cílová skupina	Žáci
Čas	14 dní až 1 měsíc

Počet osob	8 – 20
Pomůcky	333 korun pro skupinu.
Cíle	Žáci si vyzkouší hospodařit s určitým finančním rozpočtem.
Průběh	<ul style="list-style-type: none"> • Parlament může formovat jednu skupinu, nebo jej rozdělte na menší skupinky, například podle výborů. • Každá skupinka obdrží 333 Kč (v případě, že bude parlament rozdělen na menší skupinky, částku mezi ně rovnoměrně rozdělíme). • Vysvětlíte žákům, že peníze mohou utratit pouze za něco, co přinese škole nějaký pozitivní výsledek. Nebo jako investici, která se škole vrátí. • Stanovte časový limit, kdy je třeba peníze utratit (14 dní až měsíc). • Skupina se musí dohodnout na tom, jak s penězi naloží a návrh předložit schvalovací komisi (učitel, ředitel). Pokud je projekt schválen, pustí se žáci rovnou do jeho realizace. • Po uplynutí stanovené lhůty je důležité věnovat dostatek času reflexi. Můžete použít následující otázky:<ul style="list-style-type: none"> ○ Jak jste s finančním rozpočtem naložili? ○ Co jste získali? ○ Co všechno se dělo od té doby, co jste dostali do ruky peníze? ○ Máte teď více peněz, než jste měli na začátku? ○ Jaká je nejlepší cesta, jak utratit 333 korun? ○ Jak byste naložili s penězi teď, kdybyste je dostali znovu? ○ Jaké jsou možné cesty, jak získat peníze na svůj projekt? ○ Na co je potřeba myslet, když je člověk zodpovědný za určitý finanční obnos? • Výsledky představte ostatním ve škole.
Poznámky	Je dobré, když může školní parlament hospodařit s určitým (i když malým) rozpočtem. Žáci se tak učí, jak zodpovědně nakládat s penězi. Zároveň je podporujte v tom, aby si sami nějaké finance uměli sehnat, když je třeba (sběr papíru, prodej vlastních výrobků apod.)

Název	Parlamentní hantýrka
Cílová skupina	Žáci
Čas	30 minut
Počet osob	8 – 20
Pomůcky	Kartičky s pojmy vztahujícími se ke školnímu parlamentu. Slovník parlamentáře (seznam pojmů s jejich vysvětlením) – viz tabulky níže.

Cíle	Žáci vysvětlí význam pojmů, které jsou specifické pro práci ve školním parlamentu.
Průběh	<ul style="list-style-type: none"> • Žáky rozdělte do skupin po dvou. • Každá skupina dostane sadu karet s pojmy a karty s významy pojmů. • Úkolem je přiřadit k pojmům správný význam. • Žáci si zkontrolují výsledky podle slovníku parlamentáře. • Zamyslete se společně se žáky nad tím, jak by mělo vypadat zasedání parlamentu po formální stránce (o čem a v jakém pořadí by se mělo mluvit). • Nyní každá dvojice uspořádá karty s osmi pojmy za sebou tak, jak by se objevily (v časové posloupnosti) na běžném zasedání parlamentu. • Skupiny představí, k čemu dospěly. Následuje diskuse nad tím, jak budou vypadat setkání jejich parlamentu. To, na čem se členové parlamentu shodnou, запиšte a vyvěste v zasedací místnosti.
Poznámky	<p>Pokud se zástupci parlamentu shodnou na formální podobě zasedání, dbejte na to, aby byla v reálu opravdu dodržována. Případně je můžete po dalších diskusích pozměnit.</p> <p>Slovník parlamentáře hezky graficky zpracujte (může udělat někdo z parlamentu) a rozdejte zástupcům parlamentu jako součást jejich základní výbavy.</p>

Pojmy a jejich vysvětlení (rozstříhejte):

Akční body	Práce nebo úkol, které je třeba udělat.
Program zasedání	Seznam věcí, které je potřeba prodiskutovat.
Další záležitosti	Věci, které nejsou na programu zasedání.
Omluvy	Zprávy od lidí, kteří nemohou přijít na zasedání.
Většina	Když většina lidí souhlasí s jednou věcí.
Zápis	Poznámky z posledního zasedání.
Diskuse	Prostor pro každého říci svůj názor.
Hlasování	Způsob rozhodování.

SLOVNÍK PARLAMENTÁŘE

Akční body	Krátké věty, které hovoří o úkolu nebo práci, kterou je potřeba rychle udělat (např. Informovat ředitele o problémech ve školní jídelně.). Jméno osoby, která je za úkol zodpovědná bude napsáno v zápisu ze zasedání.
Program zasedání	Seznam věcí, které je nezbytné prodiskutovat či udělat během zasedání školního parlamentu. Program bude vždy obsahovat také datum, čas, místo zasedání, případně, kdo se nezúčastnil. Program zasedání je třeba vždycky znát dopředu. Poradí vám s ním

	koordinátor parlamentu. Každý zástupce parlamentu by měl mít program včas k dispozici, aby mohl ve svých třídách zjistit návrh či připomínky k jednotlivým bodům.
Další záležitosti	Věci, které nejsou na programu zasedání a mohou být rychle prodiskutovány až na jeho konci.
Omluvy	Zprávy od lidí, kteří se nemohou zúčastnit zasedání.
Předseda parlamentu	Osoba, která je zodpovědná za zasedání, většinou ho i řídí. Pomáhá sepsat zápis. Předseda parlamentu je zvolen jeho většinou.
Většina	Když většina lidí souhlasí s něčím, o čem se diskutovalo.
Zápis	Vypsání toho podstatného, co se odehrálo na minulém zasedání. Každý zástupce dostane jednu kopii, aby mohl ve své třídě představit, co se na zasedání dělo. V zápise nesmí chybět: co se udělalo; co se bude dělat. Pokud byly rozděleny nějaké úkoly, v zápise bude uvedeno jaké, kdo je za ně zodpovědný a do kdy mají být splněny.
Účast	Právo podílet se na všech rozhodnutích a činnostech parlamentu.
Zástupce	Žák, který byl zvolen do školního parlamentu.
Školní parlament	Skupina žáků, která reprezentuje všechny žáky školy a hájí jejich zájmy.
Asistent/asistentka	Asistent/asistentka má především dva důležité úkoly: <ul style="list-style-type: none"> • připravuje s předsedou a koordinátorem parlamentu program zasedání; • dělá si poznámky během zasedání, sepíše zápis a rozešle ho všem zástupcům parlamentu, učitelům a případně dalším osobám, kterých se zasedání týká.
Hlasování	Způsob rozhodování (většinou následuje po diskusi nad určitým tématem).

Název	Nejhorší na světě
Cílová skupina	Žáci
Čas	20 – 30 minut
Počet osob	Skupiny po 4 – 6 žácích
Pomůcky	Papíry, tužky
Cíle	Žáci popíší, jak vypadá dobré zasedání školního parlamentu.
Průběh	<ul style="list-style-type: none"> • Každá skupina napíše v časovém limitu (pět minut) co nejvíce věcí, které by způsobily „nejhorší zasedání školního parlamentu na světě“. • Na základě toho, k čemu skupina došla, nakreslí komiks, který bude představovat „nejhorší zasedání školního parlamentu na světě“. • Každá skupina představí svůj komiks. • Společně sepište seznam věcí, které činí zasedání parlamentu tím nejhorším na světě. • Společně nebo v menších skupinách dokončete větu: „Dobré zasedání parlamentu potřebuje...“. Pište vše, co vás napadá a na čem se skupina shodne. • Zásady pro úspěšné zasedání parlamentu zveřejněte.
Poznámky	